

RELLEU HISTÒRIC

Oscar Bayona

Encaixada de mans entre el cap de parc sortint, Quim Arenas, i l'entrant, Òscar Calaf

Els històrics bombers voluntaris de Puigcerdà donen pas als professionals

Amb el canvi de torn d'ahir, dimecres 1 d'abril, s'ha tancat una història de 165 anys de voluntariat al servei de la població de la comarca • La dotació a la Cerdanya serà d'una trentena d'efectius

EDUARD FONT BADIA
Puigcerdà

Un esmorzar amb coca i cafè va marcar dimecres a les 7 del matí el final dels 165 anys d'història del Parc de Bombers de Puigcerdà gestionat per voluntaris. Des d'ahir s'inicia una nova etapa amb bombers professionals de la Generalitat de Catalunya.

Va ser un moment emotiu, sense cap cerimònia especial, amb molt bon ambient i alguna llàgrima. Només l'intercanvi d'impressions entre uns i altres, i el repàs a les instal·lacions, explicant-se tot el que calia per a fer un traspàs en condicions.

Els dos caps de parc, l'entrant i el sortint, ja s'havien trobat i havien anat a esmorzar junts el dia abans, per parlar tant en l'àmbit professional com humà.

Poc després de l'esmorzar, els 4 voluntaris que hi van anar a primera hora del matí marxaven cap

a les seves feines «reals», i els treballadors públics es disposaven a fer les tasques habituals de matí en un parc professional.

Tot plegat és un final anunciat inevitable, segons els mateixos voluntaris, que anaven veient com cada cop la comarca de la Cerdanya creix més en població i en serveis, i que el seu voluntariat no era suficient per cobrir-ho.

El Parc era regentat fins dimecres 14 bombers voluntaris, dels quals 7 tenien disponibilitat baixa. Amb aquests efectius s'havien de cobrir guàrdies i fer sortides a qualsevol hora, a qualsevol lloc, del seu ampli espai de cobertura. Són el parc de primera resposta entre la Seu d'Urgell, Ripoll i Guardiola de Berguedà.

Per això, quan la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments va plantejar el seu pla estratègic 2030, els voluntaris de Puigcerdà van dir d'allargar fins al 2028, però a poc a poc van veure que no hi havia renova-

Part del nou equip de Bombers professionals que ja treballa a Puigcerdà

ció ni voluntat de seguir, i es va marcar la data d'aquest 1 d'abril. Tampoc van contemplar la possibilitat de passar a ser un parc mixt.

Ara, alguns d'ells passaran a ser veterans, i altres seguiran com a voluntaris als parcs de Bellver o Llívia, i el parc, de tipus B, tindrà

entre 24 i 30 persones per una feina que fins ara feien 14.

El cos de bombers de Puigcerdà es va constituir oficialment el 1861 amb el nom de Compañía de Bomberos, amb 18 membres.

Al llarg del segle XIX, el cos va tenir un paper destacat, especialment durant els setges carlins (1873-1874), quan va evitar la destrucció de la vila.

Ja al segle XX, va intervenir en episodis com els 2 bombardejos feixistes de la Guerra Civil. Després del conflicte, el règim franquista en va reorganitzar l'estructura.

La modernització es va consolidar amb la integració al sistema provincial i, posteriorment, al servei de la Generalitat.

Des del 2003, el parc forma part de la Regió d'Emergències Centre, dins de la qual va commemorar el 2011 el seu 150è aniversari. Tot i això, ara, el més segur és que l'Associació acabi desapareixent. ■

Dijous, 2 d'abril de 2026

ÒSCAR CALAF

Nou Cap del Parc de Bombers de Puigcerdà

Criat a terres de Tarragona i Cap del Parc de Cardona fins ara. Un amant de la muntanya que vol retirar-se a la Cerdanya

«Millorarà el temps de resposta i la capacitat operativa»

Oscar Calaf davant del Parc de Puigcerdà, que dirigeix des d'aquest 1 d'abril

Oscar Bayona

QUIM ARENAS

Cap sortint del Parc de Bombers de Puigcerdà

Instal·lador elèctric i responsable fins dimecres del Parc de Bombers voluntaris. Si hi hagués hagut més implicació, ell hagués volgut seguir fins el 2028

«Marxem amb l'orgull de no haver desatès la població»

EDUARD FONT BADIA
Puigcerdà

— Aquest canvi suposa un moment històric?

— Sí, totalment. A la Cerdanya no hi havia cap parc de bombers professionals, i aquest és el primer.

— Què millora, el nou model?

— Principalment, millora el temps de resposta i la capacitat operativa. Ara tindrem cinc bombers cada dia, les 24 hores, els 365 dies de l'any, amb una activació de dos minuts. Amb els voluntaris, tot i que podien ser molt ràpids, l'activació podia anar dels cinc fins als 10 o 15 minuts, depenent de la disponibilitat. El parc de Puigcerdà està fent pràcticament un servei al dia, i això, per als voluntaris suposa una càrrega molt gran.

— Què suposa per a vostè ser el primer cap d'aquest parc professional?

— És un gran repte i una gran il·lusió. Soc un enamorat de la Cerdanya i del Pirineu. Amés, vinc del món dels bombers voluntaris —hi vaig estar vuit anys— i entenc perfectament la implicació i la dedicació que han tingut els que marxen.

— Quants efectius tindran?

— Actualment, hi ha set bombers per torn, amb un mínim garantit de cinc fins a finals d'any. A partir de l'1 de gener del 2027 es preveu arribar a nou bombers per torn, amb un mínim de sis. Bona part de la gent és de la zona. Tenim una autoescala com a vehicle especial i diversos vehicles més: quatre bombes —una d'equipament especial, dues rurals i una forestal— i vehicles per a rescats i recerques.

— Quins serveis són habituals?

— Hi ha molta varietat. Hi ha força serveis de trànsit, sobretot per-

què la població es multiplica en caps de setmana, temporada d'esquí i estiu. També hi ha moltes recerques de muntanya, col·laboracions en rescats i incendis de xemeies, que són bastant típics en aquesta zona. També es col·labora amb bombers francesos i amb estacions d'esquí, per exemple en casos d'allaus o rescats.

— S'ha hagut d'adaptar el parc?

— Sí, per funcionar les 24 hores. Abans no hi havia dormitoris, ni cuina, ni espais adequats de descans. S'han fet obres amb rapidesa, encara no del tot acabades, però en pocs dies haurien d'estar enllestides. També s'han creat vestuaris inclosius per a la incorporació de dones; al parc hi treballaran set bombers.

— I els reptes immediats?

— Reforçar la coordinació amb la resta de cossos: Mossos, Policia Local, SEM, Protecció Civil i agents rurals. També cal conèixer bé el territori i els seus riscos. Per exemple, caldrà fer pràctiques i simulacres al túnel del Cadí, per on passen moltes matèries peril·loeses. Amb bombers professionals és més fàcil organitzar aquests exercicis, perquè tenim disponibilitat immediata. ■

Quim Arenas seguirà amb la seva feina de tota la vida, sense haver d'estar pendent del telèfon

Oscar Bayona

EDUARD FONT BADIA
Puigcerdà

— Com viu aquest moment?

— Amb una mica de tristesa i de melancolia. Són molts anys d'història, de feina i de reputació, i ha arribat un moment que no hauríem volgut que arribés mai. Però les circumstàncies de la comarca, que ha crescut molt, i també la manca d'implicació d'una part del personal, ens han portat a prendre aquesta decisió.

— Hauríeu volgut continuar?

— Sí. Si hi hagués hagut més relleu i més implicació, potser fins al 2028 o el 2030.

— Per què no hi ha hagut relleu?

— Perquè el món del bomber voluntari ha canviat molt. Ara hi ha moltes convocatòries de bombers funcionaris i el jovent opta més per aquesta via.

— També hi influeix el tipus de feina de la gent?

— Sí. Abans hi havia molts autònoms, i això facilitava poder deixar la feina per anar a un servei. Ara la majoria treballa per comp-

te d'altri, i això dificulta molt més tenir disponibilitat. Quan jo vaig entrar, l'any 1995, de 25 bombers, 20 eren autònoms. Ara, dels 14 o 15 que quedaven, només dos ho eren.

— Com és la vida d'un bomber voluntari?

— És la vida d'una persona normal. Estàs treballant o fent la teva vida, et truquen i, si pots, vas al servei. Si no tens disponibilitat, no hi pots anar. Funciona així.

— Amb quin sentiment marxeu?

— Amb l'orgull d'haver aconseguit l'objectiu principal: que la població no quedés desatesa en cap moment. I això s'ha garantit. No més per això ja podem marxar satisfets.

— Recorda l'últim servei?

— Sí, va ser dilluns. Vam fer tres serveis: un accident de trànsit, el rescat d'un gos i, finalment, vam anar a acordonar una zona a l'estany de Puigcerdà per un arbre que estava a punt de caure.

— I ara, què farà el Quim Arenas?

— Continuaré amb la meua feina d'instal·lador elèctric i podré viure una mica més tranquil, sense haver d'estar pendent constantment del telèfon i de si hi ha personal per sortir. Amb tristesa i nostàlgia, això sí. Quan vegi els companys, segur que ho trobaré a faltar.

— Quin servei li quedarà gravat?

— N'hi ha molts, però recordo especialment un accident a la Molina, amb un vehicle que va caure per un talús. Un nen va pujar pràcticament gatejant per demanar ajuda. Va ser impactant, per la capacitat de supervivència.

— I algun record més positiu?

— Sí, situacions curioses, com quan ens van trucar per rescatar els cignes del llac. Són animals acostumats al fred i al gel, però són anècdotes per somriure. ■

